Devlet Hizmetinde Eş Durumu Kurası

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Danıştay 2. Daire	23.12.2025	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2019/3475	2025/6134	3359 s.K. 3/c, Ek 3, 657 s.K. 72, Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği 20/5, Genel Yönetmelik 14

ÖZET

Devlet hizmeti yükümlülüğündeki hekim, özel sektörde çalışan eşine dayanarak mazeret kurasına katılmak istedi; talep reddedildi. Danıştay, Genel Yönetmelik'in sağlık personeli için ayrışık düzenleme yetkisi verdiğini ve kuralın dengeli dağılım amacına hizmet ettiğini belirterek davayı reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/devlet-hizmeti-yukumlulugu-es-durumu-kurasi-danistay-2025-6134/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

Danıştay 2. Daire Başkanlığı 2019/3475 E. , 2025/6134 K.

"İçtihat Metni"

T.C.

DANIŞTAY

İKİNCİ DAİRE

Esas No : 2019/3475

Karar No : 2025/6134

DAVACI : ...

VEKİLİ : Av. ...

DAVALI : ... Bakanlığı

VEKİLLERİ : Hukuk Müşaviri Av. ...

Hukuk Müşaviri ...

DAVANIN KONUSU : Nöroloji Ana Bilim Dalı Uzmanlık eğitimini tamamlamış olan davacı tarafından,

1- 88. Dönem Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma isteminin reddine ilişkin işlemin,

2- 26/03/2013 günlü, 28599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 20. maddesinin 5. fıkrasının iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI :

Ege Üniversitesi Nöroloji Ana Bilim Dalında eğitimini tamamlayarak uzmanlığını kazandığını, eşinin İzmir ilinde özel bir şirkette sigortalı bilgisayar mühendisi olarak görev yaptığı ve başka bir yerde çalışma imkanının bulunmadığını;

Anayasa'nın "Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler" başlıklı üçüncü bölümünün 41. maddesi ile İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi uyarınca aile birliğinin korunması gerektiğini;

Dava konusu düzenlemenin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 72. maddesi ve Genel Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğunu;

Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "Bir mazerete dayanan atamalar" başlıklı 18. maddesinde, personelin Yönetmelik'te sayılan mazeretleri belgelendirmesi ve talebi üzerine hizmet bölgelerindeki veya hizmet gruplarındaki zorunlu çalışma süreleri tamamlanmadan yer değiştirme suretiyle ataması yapılabileceğinin kural altına alındığı, bu düzenlemeye göre eş durumu mazeretinin idarece dikkate alınması gerektiği, söz konusu maddeyle dava konusu 20. maddenin birbiriyle çelişen hükümler içerdiğini;

88. Dönem Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma istemi reddedildikten sonra kura ile Şırnak Devlet Hastanesine atandığını;

Dava konusu düzenlemede ve bu düzenlemeye dayalı olarak tesis edilen bireysel işlemde hukuka uyarlık bulunmadığını ileri sürmektedir.

DAVALININ SAVUNMASI :
Eşi özel sektörde görev yapmakta olan davacının, uzman tabip unvanlı bir personel olması, bu yönüyle Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği uyarınca, "stratejik personel" olarak kabul edilmesi ve Devlet hizmeti yükümlülüğü kapsamında olması nedeniyle eş durumu mazereti sebebiyle atanma talebinin kabulünün mümkün olmadığı;

Dava konusu Yönetmeliğin, 657 sayılı Kanun'a, 3359 sayılı Kanun'a ve Genel Yönetmeliğe uygun olduğu;

Devlet için Anayasal bir görev olan, sağlık hizmetlerinin tüm yurtta sunumunun önündeki zorluklar ve ihtiyaç durumu göz önüne alınarak Yönetmelik değişikliklerinin yapıldığı;

"Stratejik personel" uygulaması ile zaman içinde sağlık hizmetlerinin sunumunun iyileştirildiği, hem daha iyi noktalara gelmek hem de gelinen noktayı korumak için uygulamanın devam etmesi

gerektiği;

Dava konusu düzenlemede ve bu düzenlemeye dayalı olarak tesis edilen işlemde kamu yararı ve hizmet gerekleri bakımından hukuka aykırılık bulunmadığı savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HAKİMİ : ...

DÜŞÜNCESİ : Davanın reddi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY SAVCISI : ...

DÜŞÜNCESİ : Dava; Nöroloji Ana Bilim Dalı uzmanlık eğitimini tamamlamış olan davacı tarafından, 88. Dönem Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma isteminin reddine ilişkin işlem ile bu işlemin dayanağı olan ve 26/03/2013 tarih ve 28599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 20. maddesi 5. fıkrasının iptali istemiyle açılmıştır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun "Temel Esaslar" başlıklı 3. maddesinin (c) bendinde; "Bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılması esastır. Sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesi bu esas içerisinde Sağlık Bakanlığınca düzenlenir." hükmüne yer verilmiş olup, Ek 3.maddesinde ise, "İlgili mevzuata göre yurt içinde veya yurt dışında öğrenimlerini tamamlayarak tabip, uzman tabip ve yan dal uzmanlık eğitimini tamamlayarak uzman tabip unvanını kazananlar, her eğitimleri için ayrı ayrı olmak kaydı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanan İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamasında yer alan Sağlık Bakanlığı veya Sağlık Bakanlığınca uygun görülen diğer kuruluşlarda Devlet memuru veya ilgililerin talebi halinde 10/07/2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli olarak Devlet hizmeti yapmakla yükümlüdürler..." hükmüne yer verilmek suretiyle belirli şartları haiz hekimlere Devlet hizmeti yükümlülüğü getirilmiştir.

657 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan ve 19/04/1983 günlü, 83/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmeliğin 30/06/2014 günlü, 2014/6578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla değişik "Aile Birliği Mazeretine Bağlı Yer Değişikliği" başlıklı 14. maddesinde; "Aile birliği mazeretine dayanarak yer değişikliği esasları düzenlenmiş olmakla birlikte anılan maddede "Genel sağlık bakımından önemi haiz sağlık personeli hakkında özel yönetmelikte düzenleme yapılması kaydıyla birinci fıkranın (d) bendine ilişkin farklı usul ve esaslar belirlenebilir." kuralına yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Özel Yönetmelikler" başlıklı 28. maddesinde; "Kurumlar bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde halen görevde bulunan memurların geçmiş hizmetlerinin bu Yönetmelik çerçevesinde nasıl değerlendirileceğini ve bu Yönetmeliğin çeşitli maddelerinde kurumlarca tesbiti öngörülen diğer hususları kapsayan özel Yönetmeliklerini Devlet Personel Dairesinden olumlu görüş alınmak sureti ile çıkarırlar. Özel Yönetmeliklerde bu Yönetmeliğe aykırı hükümler yer alamaz....", 30/06/2014 günlü, 2014/6578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 12. maddesi ile eklenen Geçici 5. maddede de, "Kamu kurum ve kuruluşları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yönetmeliklerini bu

Yönetmeliğe uygun hale getirirler. Bu süre içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarının yönetmeliklerinin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir." düzenlemeleri yer almıştır. (Ek Yönetmelik 16/08/2014 günlü, 29090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.)

Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, 26/03/2013 günlü, 28599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuş olup "Aile birliği mazeretine bağlı yer değişikliği" başlıklı 20. maddesinin 5. fıkrasında, Kamu görevlisi olmayan eşinin, atanma talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son dört yıl içinde 720 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde, personelin yer değişikliği suretiyle ataması yapılır. Kendi adına çalışanlardan borçlarını yapılandıranlar ile atama talep edilen yer dışında sosyal güvenlik primleri ödenenlerden, atama talep edilen yerde iş yerinin faaliyette olduğunu ve bu işyerinde en az 720 gün çalıştığını belgelendirenlerin talepleri de değerlendirmeye alınır. Ancak, sosyal güvenlik prim ödeme gün sayısı stratejik personel bakımından iki katı olarak uygulanır ve Devlet hizmeti yükümlülüğü süresince bu fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında talepleri uygun görülen stratejik personelin ayrılış işlemleri, üç ayı geçmemek üzere yerine atanan personelin görevine başlamasına müteakip yapılır. Askerlik, doğum ve sağlık nedeniyle ödenmeyen primler, prim gün sayısından sayılır." kurallarına yer verilmiştir.

Genel Yönetmelik ile davalı idareye, genel sağlık bakımından önemi haiz sağlık personelinin kamu görevlisi olmayan eşlerinden dolayı aile birliği mazeretine bağlı yer değişikliği hususunda genel yönetmelikten ayrışık düzenleme yapma yetkisi verilmiştir.

Dava konusu Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde ise Genel Yönetmelikten farklı olarak, kamu görevlisi olmayan eşinin, atanma talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son dört yıl içinde 720 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde, personelin yer değişikliği suretiyle atamasının yapılabileceği, ancak, sosyal güvenlik prim ödeme gün sayısının stratejik personel bakımından iki katı olarak uygulanacağı ve Devlet hizmeti yükümlülüğü süresince bu fıkra hükmünün uygulanmayacağı düzenlemelerine yer verilmiş, bu suretle; davalı idare personelinin kamu görevlisi olmayan eşlerine bağlı olarak aile birliği mazereti nedeniyle yer değişikliği konusunda Genel Yönetmelikle verilen ayrışık düzenleme yapma yetkisi kullanılmıştır.

Dava konusu düzenlemenin; Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (m) bendinde yer alan "stratejik personel" kavramının ortaya çıkarılış amacı olan, kısıtlı sağlık personeli kapasitesi içerisinde sağlık hizmetlerinin etkin bir planlama sistemi uygulanarak tüm vatandaşlara eşit bir şekilde sunulmasının sağlanması amacının gerçekleştirilmesine hizmet etmekte olması ve idareye ayrışık düzenleme yapma yetkisi de tanınması karşısında hukuka ve , kamu yararı ve hizmet gereklerine aykırılık görülmemiştir.

Bu durumda, dava konusu bireysel işlemin dayanağı olan Yönetmelik maddesinin yukarıda belirtilen nedenlerle hukuka uygun bulunması karşısında davacının 88. Dönem Devlet Hizmeti

Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma isteminin reddine ilişkin işlemde de hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddi gerekeceği düşünülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA
Karar veren Danıştay İkinci Dairesince, Tetkik Hakiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği düşünüldü:

MADDİ OLAY :

Nöroloji Ana Bilim Dalı Uzmanlık eğitimini tamamlamış olan davacı tarafından, 88. Dönem Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma isteminin reddine ilişkin işlemin ve bu işlemin dayanağı olan 26/03/2013 günlü, 28599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 20. maddesinin 5. fıkrasının iptali istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT :

Anayasa'nın "Sağlık hizmetleri ve çevrenin korunması" başlıklı 56. maddesinde; "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir... Devlet, herkesin hayatını, beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesini sağlamak; insan ve madde gücünde tasarruf ve verimi artırarak, işbirliğini gerçekleştirmek amacıyla sağlık kuruluşlarını tek elden planlayıp hizmet vermesini düzenler... Devlet, bu görevini kamu ve özel kesimlerdeki sağlık ve sosyal kurumlarından yararlanarak, onları denetleyerek yerine getirir..." kuralı yer almaktadır.

3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun "Temel Esaslar" başlıklı 3. maddesinin (c) bendinde; "Bütün sağlık kurum ve kuruluşları ile sağlık personelinin ülke sathında dengeli dağılımı ve yaygınlaştırılması esastır. Sağlık kurum ve kuruluşlarının kurulması ve işletilmesi bu esas içerisinde Sağlık Bakanlığınca düzenlenir." hükmü düzenlenmiştir. Aynı Kanun'un Ek 3. maddesinde ise; "İlgili mevzuata göre yurt içinde veya yurt dışında öğrenimlerini tamamlayarak tabip, uzman tabip ve yan dal uzmanlık eğitimini tamamlayarak uzman tabip unvanını kazananlar, her eğitimleri için ayrı ayrı olmak kaydı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından hazırlanan İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralamasında yer alan ..... Gün, Sağlık Bakanlığı veya Sağlık Bakanlığınca uygun görülen diğer kuruluşlarda Devlet memuru veya ilgililerin talebi halinde 10/07/2003 tarihli ve 4924 sayılı Kanuna tâbi sözleşmeli sağlık personeli olarak Devlet hizmeti yapmakla yükümlüdürler..." hükmüne yer verilmek suretiyle belirli şartları haiz hekimlere Devlet hizmeti yükümlülüğü getirilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun "Yer değiştirme suretiyle atanma" başlıklı 72. maddesinde, kurumlarda yer değiştirme suretiyle atanmaların, hizmetlerin gereklerine, özelliklerine, Türkiyenin ekonomik, sosyal, kültürel ve ulaşım şartları yönünden benzerlik ve yakınlık gösteren iller gruplandırılarak tespit edilen bölgeler arasında adil ve dengeli bir sistem içinde yapılacağı; aynı maddenin son fıkrasında da, yer değiştirme ile ilgili atama esaslarının Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirleneceği kurala bağlanmıştır.

657 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılan ve 19/04/1983 günlü, 83/6525 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'in 30/06/2014 günlü, 2014/6578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla değişik "Aile Birliği Mazeretine Bağlı Yer Değişikliği" başlıklı 14. maddesinde; "Aile birliği mazeretine dayanarak yer değişikliği memurun;

a) Kamu personeli olan eşinin, kurum içi yer değiştirme suretiyle atanma imkânının olmaması veya mevzuatı uyarınca eşin zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması durumunda bu kapsamdaki eşin bulunduğu yere,

b) Eşlerin her ikisinin de aynı kurumda çalışıyor olması halinde, kurumun daha fazla hizmet ihtiyacı duyduğu yere,
c) Eşlerin farklı kurumda çalışıyor olması halinde kurumlar arasında gerekli koordinasyon sağlanmak suretiyle her iki kurumun da öncelikli hizmet ihtiyacının bulunduğu yere,

d) Kamu personeli olmayan eşinin, talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde bu durumda olan eşin bulunduğu yere,

e) Milletvekili, belediye başkanı, muhtar veya noter olan eşlerinin bulunduğu yere, atanması suretiyle yapılabilir.

Aile birliği mazeretine dayanarak yer değiştirme isteğinde bulunan memur, eşinin kamu kurum ve kuruluşlarında kamu personeli olarak çalıştığına veya atanmayı talep ettiği yerde eşinin başvuru tarihi itibarıyla son iki yıl içinde 360 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak halen çalıştığına ya da birinci fıkranın (e) bendinde sayılan görevlerde bulunduğuna ilişkin belgeyi kurumuna ibraz etmekle yükümlüdür. Ayrıca yer değiştirme başvurusuna, evlilik durumunu kanıtlayan belgenin de eklenmesi gerekir.

Genel sağlık bakımından önemi haiz sağlık personeli hakkında özel yönetmelikte düzenleme yapılması kaydıyla birinci fıkranın (d) bendine ilişkin farklı usul ve esaslar belirlenebilir." kuralına yer verilmiştir.

Aynı Yönetmeliğin "Özel Yönetmelikler" başlıklı 28. maddesinde; "Kurumlar bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde halen görevde bulunan memurların geçmiş hizmetlerinin bu Yönetmelik çerçevesinde nasıl değerlendirileceğini ve bu Yönetmeliğin çeşitli maddelerinde kurumlarca tesbiti öngörülen diğer hususları kapsayan özel Yönetmeliklerini Devlet Personel Dairesinden olumlu görüş alınmak sureti ile çıkarırlar. Özel Yönetmeliklerde bu Yönetmeliğe aykırı hükümler yer alamaz....", 30/06/2014 günlü, 2014/6578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 12. maddesi ile eklenen Geçici 5. maddede de, "Kamu kurum ve kuruluşları bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yönetmeliklerini bu Yönetmeliğe uygun hale getirirler. Bu süre içerisinde kamu kurum ve kuruluşlarının yönetmeliklerinin bu Yönetmeliğe aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir." düzenlemeleri yer almıştır. (Ek Yönetmelik 16/08/2014 günlü, 29090 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak, aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.)

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun Ek 1'inci maddesi ve Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'e dayanılarak, sağlık hizmetlerinin yurt genelinde etkin ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için Sağlık Bakanlığı ve bağlı kuruluşlarında görev yapan sağlık hizmetleri ve yardımcı sağlık hizmetleri sınıfı personelinin atama ve yer değiştirmelerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşları Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği, 26/03/2013 günlü, 28599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe konulmuştur.

Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin "Tanımlar" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının (m) bendinde, "Stratejik personel", "Tıpta ve diş hekimliğinde uzmanlık eğitimi mevzuatına göre uzman olmuş uzman tabip, uzman (TUTG), tabip, uzman diş tabibi, diş tabibi ve eczacı unvanındaki personel" olarak tanımlanmış olup, "Aile birliği mazeretine bağlı yer değişikliği" başlıklı 20. maddesinin 1. fıkrasında, eşlerin ikisinin de Bakanlık veya bağlı kuruluşlarda kamu personeli olması hali düzenlenmiş, devamında ise;

"(2) Eşlerin farklı kamu kurum ve kuruluşlarında kamu personeli olarak çalışması halinde;

a) Varsa eşinin kurumuyla yapılan protokol hükümleri uygulanır.
b) Eşleri, mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tâbi olarak mülki idare amirliği, milli istihbarat, emniyet hizmetleri sınıflarından birinde görev yapanlar ile hâkim, savcı veya Türk Silahlı Kuvvetlerinde subay, astsubay, uzman jandarma, uzman erbaş veya uzman er olarak görev yapan personelin eşinin görev yaptığı yere ataması yapılır.

c) Yer değişikliği talebinde bulunan personelin eşinin görev yaptığı yerin kendi unvan ve branşında C veya D hizmet grubunda olması halinde eşinin görev yaptığı yere ataması yapılır. Aksi halde ilgili kurumla koordinasyon sağlanır. Atama talebinde bulunan personelin bulunduğu yerde, eşinin görev yaptığı kurumun teşkilatının bulunmaması, kadro veya mevzuatı açısından aile birliği mazeretine dayalı atanma imkânının olmaması halinde aile birliği sağlanır; ancak bu bendin birinci cümlesi stratejik personel için uygulanmaz.

ç) Eşi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu kapsamında kurulan üniversitelerde öğretim üyesi olanların ataması eşinin görev yaptığı yere yapılır.

...

(5) Kamu görevlisi olmayan eşinin, atanma talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son dört yıl içinde 720 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde, personelin yer değişikliği suretiyle ataması yapılır. Kendi adına çalışanlardan borçlarını yapılandıranlar ile atama talep edilen yer dışında sosyal güvenlik primleri ödenenlerden, atama talep edilen yerde iş yerinin faaliyette olduğunu ve bu işyerinde en az 720 gün çalıştığını belgelendirenlerin talepleri de değerlendirmeye alınır. Ancak, sosyal güvenlik prim ödeme gün sayısı stratejik personel bakımından iki katı olarak uygulanır ve Devlet hizmeti yükümlülüğü süresince bu fıkra hükmü uygulanmaz. Bu fıkra kapsamında talepleri uygun görülen stratejik personelin ayrılış işlemleri, üç ayı geçmemek üzere yerine atanan

personelin görevine başlamasına müteakip yapılır. Askerlik, doğum ve sağlık nedeniyle ödenmeyen primler, prim gün sayısından sayılır.”

kurallarına yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Dava konusu Yönetmelik maddesinin incelenmesi :

Genel Yönetmelik ile davalı idareye, genel sağlık bakımından önemi haiz sağlık personelinin kamu görevlisi olmayan eşlerinden dolayı aile birliği mazeretine bağlı yer değişikliği hususunda Genel Yönetmelik'ten ayrışık düzenleme yapma yetkisi verilmiştir.

Dava konusu Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nde ise, Genel Yönetmelik'ten farklı olarak, kamu görevlisi olmayan eşinin, atanma talep edilen yerde başvuru tarihi itibarıyla son dört yıl içinde 720 gün sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle kendi adına veya bir hizmet akdi ile işverene bağlı olarak çalışmış ve halen çalışıyor olması halinde, personelin yer değişikliği suretiyle atamasının yapılabileceği; ancak, sosyal güvenlik prim ödeme gün sayısının stratejik personel bakımından iki katı olarak uygulanacağı ve Devlet hizmeti yükümlülüğü süresince bu fıkra hükmünün uygulanmayacağı düzenlemelerine yer verilmiş; bu suretle, davalı idare personelinin kamu görevlisi olmayan eşlerine bağlı olarak aile birliği mazereti nedeniyle yer değişikliği konusunda Genel Yönetmelik'le verilen ayrışık düzenleme yapma yetkisi kullanılmıştır.

Stratejik personelin eş durumu nedeniyle atanma taleplerinde, dava konusu Yönetmeliğin kapsamında bulunan stratejik personel dışındaki diğer personele uygulanan yukarıda yer verilen kuralların Devlet hizmeti yükümlülüğü süresince uygulanmayacağının öngörülmesine ilişkin dava konusu düzenlemenin; Yönetmeliğin 4. maddesinin 1. fıkrasının (m) bendinde yer alan "stratejik personel" kavramının ortaya çıkarılış amacı olan, kısıtlı sağlık personeli kapasitesi içerisinde sağlık hizmetlerinin etkin bir planlama sistemi uygulanarak tüm vatandaşlara eşit bir şekilde sunulmasının sağlanması amacının gerçekleştirilmesine hizmet etmekte olması ve Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'te yer alan ayrışık düzenleme yapma yetkisi de göz önüne alındığında, kamu yararı ve hizmet gerekleri bakımından hukuka uygun bir düzenleme niteliğinde olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bireysel işlemin incelenmesi :

Dava konusu işlemin dayanağı olan Yönetmelik maddesinin yukarıda belirtilen nedenlerle hukuka uygun bulunması karşısında davacının 88. Dönem Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma isteminin reddine ilişkin işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. Nöroloji Ana Bilim Dalı Uzmanlık eğitimini tamamlamış olan davacının 88. Dönem Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Mazeret (Eş ve Sağlık) kurasına katılma isteminin reddine ilişkin bireysel işlemin ve bu işlemin dayanağı olan 26/03/2013 günlü, 28599 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan

Sağlık Bakanlığı Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'nin 20. maddesinin 5. fıkrasının iptali istemiyle açılan DAVANIN REDDİNE;

2. Aşağıda dökümü yapılan ...-TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, karar tarihinde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre belirlenen ...-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine,

3. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 (otuz) gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 23/12/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.